

Technische vragen gesteld door Arjen Draaisma (van de fractie CDA) over het raadsvoorstel Wet Aanpak Woonoverlast.

1. Hoe verhoudt het gedeelde eigenaarschap van de werkorganisatie (blz. 3 punt 1) zich tot artikel 160 lid b en c van de Gemeentewet? Is gedeeld eigenaarschap door beide colleges van de ambtelijke organisatie en werkzame ambtenaren juridisch mogelijk? Zo ja, hoe denken beide colleges dit praktisch in te gaan vullen (krijgen de ambtenaren een dubbele aanstelling? Is er sprake van een één of tweehoofdige leiding?).

De juridische basis voor de samenwerking tussen de gemeenten Oudewater en Woerden is de Dienstverleningsovereenkomst die in december 2013 is getekend. In deze overeenkomst is bepaald dat de ambtenaren van de organisatie in dienst zijn van de gemeente Woerden, zodat er een éénduidige leiding is van de organisatie. De ideeën die zijn gevormd in het 'Voorstel partnerschap Oudewater en Woerden' betreffen de wijze waarop aan de dienstverlening door Woerden aan Oudewater wordt vorm gegeven. Er is zodoende geen sprake van een juridisch gedeeld eigenaarschap. De DVO zelf wordt immers, zoals u heeft kunnen lezen in de inleiding van het voorstel, niet aangepast. Overigens geldt dat de ambtelijke organisatie van Woerden conform DVO verantwoordelijk is voor het voorbereiden en uitvoeren van beslissingen van de raad van Oudewater (Gemwet 160 art c), ongeacht de manier waarop zij invulling wensen te geven aan de DVO (leverancier-klant relatie of partnerschap).

2. Hoe verhoudt het gedeelde eigenaarschap van de werkorganisatie (blz. 3 punt 1) zich tot de Wet gemeenschappelijke regelingen?

De samenwerking tussen Oudewater en Woerden heeft de vorm van een dienstverleningsovereenkomst. Zodoende is er geen sprake van een gemeenschappelijke regeling met aparte uitvoeringsorganisatie. Er is dan ook geen verhouding met de Wet gemeenschappelijke regelingen.

3. Wat wordt bedoeld met de consequentie dat tijdens de begroting onderling contact moet plaatsvinden om de gezamenlijke knelpunten te bespreken (blz. 3 punt 1)?

Hiermee wordt bedoeld dat de colleges van beide gemeenten tijdens het begrotingsproces de knelpunten bespreken die zich op het gebied van de ambtelijke organisatie voordoen. In bestuurstafels kunnen zij overleggen hoe om te gaan met deze knelpunten en meer- en minderwerk. De verwachting is dat hiermee een constructieve houding tussen beide colleges wordt gestimuleerd en dat samen meer mogelijk gemaakt kan worden.

4. Waarom kunnen (zie blz. 3 punt 1) de domeinplannen (een bedrijfsmatig sturingsinstrument) het UVO vervangen (een juridische - bestuurlijke overeenkomst)?

De UVO is een juridisch-bestuurlijke overeenkomst, waarin de werkafspraken over de in dat jaar op te leveren werkzaamheden van de ambtelijke organisatie voor de gemeente Oudewater worden beschreven. Zodoende functioneert de UVO in de organisatie vaak als een bedrijfsmatig sturingsinstrument. In de domeinplannen wordt de verhouding uiteengezet tussen de jaarlijkse capaciteit van de organisatie en de

ambities. Om in het kader van partnerschap de werkwijze van de organisatie waar mogelijk gelijk te stellen, is het praktisch om niet een aparte UVO op te stellen. Als de domeinplannen bestuurlijk worden vastgesteld door de colleges van Oudewater en Woerden, kunnen deze de facto functioneren als bestuurlijke overeenkomst en is er geen sprake van een juridische lacune.

5. Hoe worden projecten uitgevoerd als de wensen van beide partijen uiteenlopen (blz. 3 punt 2)?

Het projectmatig maatwerk is een manier van de organisatie om de flexibiliteit van uitvoering van (ruimtelijke) projecten vanuit de werkwijze van Oudewater te combineren met de professionaliteit van de uitvoering van (ruimtelijke) projecten vanuit de werkwijze van Woerden. De (ruimtelijke) projecten waar hier sprake van is, zijn zodoende verbonden aan de programmabegrotingen van de respectievelijke gemeenten. De opdracht en financiering van deze projecten komen zodoende van elke gemeente afzonderlijk. Verondersteld dat met 'beide partijen' in de vraagstelling de besturen van de gemeenten Oudewater en Woerden wordt bedoeld, komt deze situatie niet voor.

6. De secretaris van Oudewater stuurt de organisatie aan (blz. 3 punt 3). Hoe verhoudt dit zich tot de positie van de secretaris van Woerden? Is er sprake van tweehoofdige aansturing, verantwoordelijkheid en opdrachtgeverschap? Wie beslist als beide secretarissen het onderling niet eens worden? Wie is afrekenbaar voor welk college, voor welke raad?

De gemeentesecretaris van Woerden is algemeen directeur van de ambtelijke organisatie en daarmee eindverantwoordelijk voor het functioneren van de organisatie. De gemeentesecretaris van Oudewater is formeel opdrachtgever van de gemeentesecretaris van Woerden wat betreft de taken die de organisatie voor de gemeente Oudewater uitvoert. Als directielid heeft hij echter ook een integrale verantwoordelijkheid voor de ambtelijke organisatie en legt hij verantwoording af aan de gemeentesecretaris van Woerden voor zijn taken als directielid. Praktisch wordt hiermee bevorderd dat de gemeentesecretaris van Oudewater verantwoordelijkheid kan nemen over het functioneren van de organisatie, zodat ook ambtelijk tegenstellingen worden overbrugd. Dit doet een beroep op beide secretarissen om hun rollen duidelijk te maken naar henzelf en naar de ander. Gezien de statuur en de positie van het ambt mag deze competentie van de personen die dit ambt invullen ook worden verwacht. Aangezien de DVO niet is gewijzigd, is er geen sprake van een tweehoofdige aansturing, verantwoordelijkheid of opdrachtgeverschap. De secretarissen leggen verantwoording af aan hun eigen colleges en raden. Als beide secretarissen het niet eens worden, zijn de kaders en bepalingen van de DVO en de domeinplannen leidend en wordt er bestuurlijk geëscaleerd.

7. Hoe verhoudt het aanstellen van een onafhankelijke controller (blz. 3 punt 3) zich tot artikel 212 en 213 van de Gemeentewet? Is de raad niet eerst aan zet?

In artikel 212 en 213 wordt gesteld dat de raad verantwoordelijk is voor het vaststellen van uitgangspunten van het financiële beleid, van regels op het financiële beheer en het aanstellen van accountants. De raad in Woerden neemt deze verantwoordelijkheid door bijvoorbeeld het vaststellen van de notitie financial

governance (17a.00001). *Het aanstellen van een onafhankelijke concerncontroller is een wijze waarop het college invulling wil geven aan de kaders die de raad eerst heeft vastgesteld, zoals er al jaren een concerncontroller in Woerden is aangesteld. Een van de taken van de concerncontroller is het uitvoeren van onderzoeken naar doelmatigheid en doeltreffendheid van het gevoerde bestuur, een taak die conform art. 213 lid a belegd is bij het college. Bij de selectieprocedure zijn beide colleges, maar ook beide raden betrokken, namelijk via de auditcommissies.*

8. Wat verklaart de haast met de werving- en selectieprocedure, vooruitlopend op de behandeling van het raadsvoorstel in de raad? Legt de concerncontroller ook verantwoording af aan de secretaris van Oudewater? In hoeverre is sprake van een onafhankelijke positie als de controller ondergeschikt is aan de gemeentesecretaris van Woerden?

https://www.aardoomendejong.nl/vacatures/vacature_concerncontroller_gemeente_woerden_5587228_11.html

Door de detachering van de huidige concerncontroller bij de gemeente Alphen aan den Rijn, is er op dit moment geen concerncontroller in de organisatie aanwezig. Hiermee wordt er een functie niet vervuld. Omdat het niet de verwachting is dat de huidige maar afwezige concerncontroller zal terugkeren, is er een werving- en selectieprocedure opgestart. Deze vacature komt op een opportuun moment, omdat ook Oudewater op zoek is naar een concerncontroller. In het kader van het partnerschap kan een kandidaat worden gevonden die door beide colleges wordt geaccepteerd en door de krachten te bundelen kan er een betere kandidaat worden gevonden. Maar afgezien van deze huidige timing, ligt er ook een logica ten grondslag aan een concerncontroller die voor Oudewater en Woerden in een persoon belegd is. Een concerncontroller heeft de taak om overzicht te houden over de hele organisatie en onafhankelijk te escaleren naar het bestuur waar nodig. De organisatie werkt voor beide gemeenten en dus is het praktisch om het concerncontrollerschap voor beide gemeenten in een persoon te beleggen.

Tot slot moet overigens worden opgemerkt dat het partnerschap de invulling van de kaders van de dienstverlening van Woerden aan Oudewater conform DVO betreft. Het voorstel partnerschap is daarom een voorstel aan de beide colleges. Hierover bent u middels een RIB op 18 januari geïnformeerd. Omdat het de uitvoering van een belangrijk onderwerp betreft, betreft het college u graag bij haar overwegingen.

9. Waarom wordt een cluster/afdeling Strategie & Control gevormd waar de concerncontroller, bij gebleken geschiktheid, leiding aan gaat geven? Welke besparing levert dit cluster op? Is hier in de meerjarenbegroting 2018 – 2021 rekening mee gehouden?

Om het bestuur (college en raad) goed te bedienen, heeft de organisatie strategisch denkvermogen nodig. Zodoende zoekt de gemeentesecretaris naar manieren om dit strategisch vermogen te vergroten. Hierbij is het vormen van een cluster strategie&control een mogelijkheid. Het operationele woord in de laatste zin is overigens 'mogelijkheid', en dit is ook in de vacature is aangegeven. Bij zo'n cluster moet niet worden gedacht aan een uitbreiding van capaciteit, maar vooral aan een slimmere clustering van taken en personen in het kader van de modernisering van de

bedrijfsvoering van de organisatie. Daarom is hier geen rekening mee gehouden in de meerjarenbegroting 2018-2021.

10. Hoe gaat de 'onafhankelijke' controller zich verhouden tot de Rekenkamers van beide gemeenten, dit mede in het licht van artikel 182 en 183 van de Gemeentewet?

Van de concerncontroller wordt verwacht dat hij volledige medewerking verleend aan onderzoeken uitgevoerd door de rekenkamers, zoals dit van de gehele organisatie wordt verwacht. Overigens worden de auditcommissies van beide gemeenten betrokken bij de selectie van de kandidaat concerncontroller.

11. Waarom wordt niet gekozen voor het instellen van een gemeenschappelijke Rekenkamer op grond van artikel 811 van de Gemeentewet in plaats van een 'onafhankelijke' controller?

Hier moet worden gewezen op het feit dat de onafhankelijke concerncontroller niet een nieuwe functie is in de organisatie. Wel nieuw is dat het concerncontrollerschap van Woerden en Oudewater in een persoon worden belegd. Verder is het instellen van een gemeenschappelijke rekenkamer in het kader van partnerschap mogelijk het onderzoeken waard.

12. Gaat de organisatie gebiedsgericht of opgave-gestuurd werken (blz. 3 punt 4)?

Er is alleen een tegenstelling tussen gebiedsgericht of opgavegestuurd werken op het moment dat deze twee vormen in extreme mate worden doorgevoerd. Dit is echter niet de bedoeling, zodat er geen sprake is van een 'exclusief of'.

13. Worden ook primussen en secundussen aangesteld voor Harmelen, Kamerik, Zegveld, Snel en Polanen, Waterrijk, Schilderskwartier, Molenvliet, Staatsliedenbuurt, Binnenstad, Bomen- en Bloemenbuurt? Worden de extra kosten die met de primus-secundus structuur en de gedeconcentreerde tewerkstelling gepaard gaan bij Oudewater in rekening gebracht?

Er is een verschil in categorie tussen Oudewater en de opgevoerde locaties in de vraag, aangezien deze laatsten geen zelfstandige gemeenten betreffen. Om het bestuur van Oudewater goed te bedienen is het nodig om kennis van de lokale situatie op peil te houden en daar is deze structuur voor bedacht. De verwachting is daarbij dat deze structuur tijdelijk is. Zodra kennisborging via een combinatie van gebiedsgericht werken – zaakgericht werken en opgavegericht werken gegarandeerd wordt, kan deze opzet worden verlaten. Met deze structuur worden geen extra kosten gemaakt. De primus- en secundustaken worden immers binnen de teams en binnen bestaande capaciteit belegd. Verder is het noodzakelijk voor een professionele ondersteuning van bestuur dat er een ambtenaar nabij is en dat wil de organisatie Oudewater graag bieden. Mocht blijken dat hiermee er een onevenredig beroep wordt gedaan op middelen, dan is dit een onderwerp van gesprek op de bedrijfsvoeringstafel.

14. Hoe verhouden de gemeenschappelijke informatieavonden zich met de Raad op Donderdag?

Gemeenschappelijke informatieavonden zijn een kans om onderling contact te leggen tussen de raadsleden van Oudewater en Woerden, maar ook afhankelijk van de logistieke voorwaarden. Het is aan de griffies van beide gemeenten om hier een praktische vorm aan te geven.

15. Hoe verhouden de strategische overleggen, bedrijfsvoerings- en casuistiektafels tussen beide colleges zich tot de Gemeentewet. Vinden deze overleggen plaats in de openbaarheid of achter gesloten deuren? Wie legt aan de raad verantwoording af en wie kan de raad ter verantwoording roepen als zaken mis lopen of afspraken niet worden nagekomen? Wie beslist als beide colleges er onderling niet uitkomen?

Aangezien de DVO tussen beide gemeenten niet wordt aangepast, staat de zelfstandigheid van beide gemeenten buiten kijf. Dit betekent dat beide besturen van de respectievelijke gemeenten zich moeten kunnen blijven toetsen aan de Gemeentewet en verantwoordelijk zijn voor hun eigen beleid. Desalniettemin is er synergie te vinden op gedeelde belangen bij een gelijke inschatting van beide besturen. De overleggen en bestuurstafels vinden achter gesloten deuren plaats, zoals ook collegevergaderingen niet openbaar zijn. Uiteraard brengen de colleges hun raden wel graag op de hoogte van het wel en wee van hun dagelijks bestuur. De colleges leggen daarom ongewijzigd aan de raden verantwoording af. Als colleges er onderling niet uitkomen wordt er conform art. 13 DVO eerst mediation ingesteld. Als dit niet succesvol is, zal om een bindende uitspraak worden gevraagd bij een onafhankelijke commissie onder extern voorzitterschap van een ervaren bestuurder.

Wij hopen op uw spoedige beantwoording,

Namens de CDA fractie,

Arjen Draisma